

F8/2008 - EFIRO 2008, 70. Kongres FIP A česká účast

Bukurešť, hlavní město Rumunska, členské země Evropské unie, hostila ve dnech 19.-27. června 2008 vůbec první světovou filatelistickou výstavu na svém území pod názvem EFIRO 2008. Konala se na počest 150. výročí vydání první rumunské poštovní známky, vydané roku 1858 v tehdejším knížectví Moldávia.

Co znamená zkratka EFIRO? Nic více a nic méně než počáteční písmena rumunského názvu Expoziție Filatelică Română – Rumunská filatelistická výstava. Ta první se konala v roce 1924 pod patronátem krále Carola I., zatímco největší předválečná mezinárodní výstava pod stejným názvem se konala v roce 1932. Také jí poskytl patronát král, tentokrát Carol II., jeden z nejznámějších filatelistů té doby. Po roce 1945 se konalo několik národních výstav EFIRO, např. v roce 2004, ale teprve EFIRO 2008 se stalo výstavou světovou pod patronátem Mezinárodní filatelistické federace FIP, patronátem prezidenta Rumunské republiky a patronátem Mezinárodní asociace filatelistických novinářů AIJP. Místem konání bylo výstaviště ROMEXPO.

Hlavními pořadateli byla Rumunská pošta, státní a.s., v technické spolupráci s Federací španělských filatelistů, protože druhý pořadatel, Federace rumunských filatelistů AFR, se na organizačně-technickém zabezpečení výstavy nepodílel. Lví podíl na realizaci výstavy má proto Rumunská pošta a jeden z jejích ředitelů a současně prezident organizačního výboru EFIRO 2008 Gabriel Mateescu spolu se sympatickou generální komisařkou výstavy Simonou Tarabașanu, za pomoci a ve spolupráci španělského konzultanta FIP Fernando Aranaze del Río. Ten zajistil nejen pronájem 3.600 výstavních rámců španělské výroby, ale i tým odborně zdatných španělských filatelistů, kteří pomáhali s technickými problémy i s instruktážemi domácích filatelistů. Nevím, zda se v historii pořádání světových výstav v minulosti stalo, aby se národní filatelistický svaz odmítl podílet na vlastním zabezpečení výstavy.

Přesto vše klapalo, exponáty byly včas a řádně převzaty, instalovány a demontovány podle přesného harmonogramu – o tom jistě svědectví podá náš národní komisař Václav Kopecký – a výstava EFIRO 2008 se stala úspěšnou akcí Rumunské pošty a FIPu. Jak jsem od většiny zahraničních účastníků mohl slyšet, budou na ni rádi vzpomínat jako na jednu z největších a filatelisticky nej kvalitnějších „fipovských“ výstav posledních let.

EFIRO 2008 bylo výstavou všeobecnou, která zahrnula i obě současné experimentální třídy, třídu jednorámcových exponátů i třídu otevřenou. Mezinárodní jury byla neobyčejně početná. Tvořilo ji 54 členů, 9 pozorovatelů a 3 členové týmu expertů. Všimněme si, že předsedou jury nebyl žádný rumunský juryman s kvalifikací FIP. Proto čestným předsedou a současně jejím výkonným předsedou se stal prezident FIPu Jos Wolff, vice-prezidenty jury se stali Ray Todd z Austrálie, Lumír Brendl z ČR a Peter McCann z USA. Tajemníkem jury byl zkušený José-Ramón Moreno ze Španělska se zdatným počítačovým zázemím. Soutěžní exponáty zajistilo 77 národních komisařů. O jejich vysoké filatelistické hodnotě jistě nejlépe hovoří počet udělených nejvyšších stupňů medailí: 172 exponáty získaly zlatou nebo velkou zlatou medaili.

Čestný dvůr tvořil výběr z britské královské sbírky, ukázky prvních rumunských známek Národního filatelistického muzea, dopis z Hirošimy, poskytnutý Svazem německých filatelistů, a

tři známé sbírky J. Hackmeyer, L.I.Alemaný a S. Imperata. Velkou cenu EFIRO 2008 získal vystavovatel Sayeed ze Spojených arabských emirátů za skvělý exponát Indie 1852-1855, a je více než zajímavé, že hned za ním se na 2. místě umístil obdivuhodná tematický exponát Damiana Läge z Německa Život ptactva v australsko-ázijském pásmu. V Mistrovské třídě FIP bylo vystaveno 13 exponátů. Velkou mezinárodní cenu získal M. Lorentzen z USA za exponát Přes hranice Dánska. Velkou národní cenu obdržel J. Hackmey z Velké Británie za Klasické Rumunsko. Cenu mládeže obdržel španělský mladý filatelista G. Campo Pomar za exponát Chryzantéma a meč.

Účast českých vystavovatelů zajistil komisař SČF Václav Kopecký, který spolu s chotí obětavě vlakem přepravil do Bukurešti na 35 kg českých exponátů. Bylo jich 10, ale jeden jednorámový nebyl hodnocen pro velký počet padělků čínských celistvostí, jež bez potřebných znalců nemohly být na našich výstavách zjištěny. Přesto můžeme hovořit o jednom z největších úspěchů české filatelie poslední doby. Tady je stručný výčet: 1 zlatá medaile B. Helma za Počátky čs. letecké pošty do roku 1930, 1 velká pozlacená Miloše Červinky za Dějiny pošty v děčínské oblasti, 5 pozlacených medailí, o něž se zasloužili: J. Kotek za Egypt 1866-1922, J. Neumann za První poštovní známku, J. Cacka za Spolupráci Ruska při výzkumu vesmíru, a oba autoři jednorámových exponátů VI. Beneš za Perfiny Řecké banky a R. Alexa za Emise T.G.Masaryka a jejich vzácnosti a pozoruhodnosti. Stříbrnou medaili získal mladý filatelista D. Sklenička za Poštovní schránky a postříbřenou medaili náměťář L. Ondruška za téma Od snů k airbusu. Spolu s dalším členem jury EFIRO 2008 Vítem Vaníčkem a národním komisařem Václavem Kopeckým našim úspěšným vystavovatelů blahopřeji.

V Bukurešti se představil i dvourámový exponát České pošty, s.p., působivě zpracovaný Oldřichem Pošmurným. Tento exponát se totiž spolu s exponáty dalších 23 vydavatelských pošt světa – členů Světové poštovní unie, zúčastnil 1. mezinárodní soutěže poštovních správ o nejlepší exponát, představující známkovou produkci z posledních tří let. Tyto exponáty hodnotila samostatná skupina porotců, složená z představitelů UPU a WADP z Bernu a 2 zástupců členských svazů FIP. Tady jsou výsledky: 1. místo Francouzská pošta (78 bodů), 2. místo Australská pošta (77 bodů), 3. místo Rumunská pošta (Romfilatelie) se 76 body, 4. místo Chorvatská pošta (75 bodů), o 5. až 7. místo se společně s uděleným 71 bodem dělí Česká pošta, Belgická pošta a Brazilská pošta. Na dalších místech se 70 body umístily Portugalská a Jihokorejská pošta. Jindy vždy úspěšná Španělská pošta dostala 58 bodů, Slovenská pošta získala 54 body, nejméně bodů obdržela Řecká pošta (41 bod). Cesta k prestižní světové soutěži vydavatelských poštovních správ tak byla otevřena. A České poště, s.p., patří rovněž naše blahopřání.

Den po ukončení výstavy, v sobotu 28. června 2008, se konal v pořadí již 70. kongres Mezinárodní filatelistické federace FIP. Za rekordního počtu 81 delegace, z nichž každá měla jen jeden jediný rozhodující volební hlas, a řady pozvaných oficiálních hostů, se konal v Romexpu v sále Nicolae Titulescu, předválečného rumunského ministra zahraničí, který se spolu s prezidentem E. Benešem a jugoslávským králem podílel na vytvoření Malé dohody. Byl to kongres volební. Voleni byli dva viceprezidenti a dva ředitelé FIP. V tajných volbách byli na další 4 roky zvoleni dosavadní viceprezident Peter McCann z USA a nový viceprezident Jussi Tuori z Finska. Dosavadní viceprezident a náš známý Fernando Aranaz del Río ze Španělska nemohl kandidovat, protože nedostal podporu FEPA, z volebního klání odstoupil, ale přesto mu

tři delegáti dali svůj hlas. Do funkce ředitelů byl za Evropu zvolen Bernard Jimenez z Francie (dostal 64 hlasy) a za obě Ameriky Paulo Comelli z Paraguaye (38 hlasů). Navzdory dlouholetým snahám prezidenta FEPA o zvolení třetího ředitele za Evropu to delegáti po únavných diskusích nepřipustili. A tak navzdory tomuto kontraproduktivnímu úsilí evropské federace a jejího prezidenta Evropa přišla o místo ředitele. Federací FEPA silně podporovaný kandidát, předseda Svazu německých filatelistů Dieter Hartig totiž ve volbách dostal jen 23 hlasy a nebyl proto do řídicího výboru zvolen. Škoda. Jen pro zajímavost: na funkci ředitelů kandidovalo celkem 5 známých filatelistických osobností z Argentiny (E. Otero – 27 hlasů), Kostariky (E. Bialikamen – 2 hlasy), Německa (již zmíněný D. Hartig – 23 hlasy), B. Jimenez – zvolený za Francii, a N. Rangos z Kypru, který nedostal písemnou podporu FEPA a proto z voleb odstoupil. Jak je vidět, zájem národních svazů o spoluúčast na řízení FIPu je stále větší. Působil jsem ve funkci ředitele FIP po 8 let. Zažil jsem několik personálních změn v jeho složení včetně výměny prezidentů FIP K. Mohra z Dánska, Koh S.Chuana ze Singapururu a současného Jos Wolffa z Lucemburska. K tomu chci říci pár poznámek. Místa v řídicím výboru FIP nejsou dědičná. Vycházejí z potřeb a většinových zájmů Mezinárodní filatelistické federace a v ní sdružených členských svazů. Jde o funkce dobrovolné a neplacené. Jsou důsledně spojeny s konkrétní odpovědností a povinnostmi každého z jeho členů. Osobně jsem byl v průběhu let postupně zodpovědný mj. za ilegální vydání známek, stížnosti, FEPA, za komisi FIP pro tematickou filatelii, a od roku 2002 za oba projekty FIP: č. 18 Jednorámové exponáty a č. 20 Otevřená třída. Jsem proto rád, že byl místo mne zvolen Francouz Jimenez, náměťář, poštovní historik, juryman FIP a jako úspěšný dlouholetý vystavovatel držitel několika zlatých medailí, který je zárukou odbornosti i aktivity. I touto cestou mu přeji hodně zdaru a úspěchů.

Po 8 letech a dvou volebních funkčních obdobích se již o místa viceprezidentů FIP neucházeli dosavadní ředitelé Charles Peterson z USA a Lumír Brendl z ČR. Jejich dlouholeté působení ve službách FIPu bylo vyznamenáno medailí FIP za zásluhy a služby federaci – FIP Medal for Service, kterou jim za potlesku delegátů předal Joseph Wolff.

Delegáti kongresu také potvrdili ve funkcích nově zvolené předsedy komisí FIP pro tradiční filatelii, poštovní historii, filatelistickou literaturu a pro sekci astrofilatelie, v jejímž vedení zasedne i náš člen předsednictva a úspěšný astrofilatelistický vystavovatel Julius Cacka.

Vyvrcholením celodenního kongresového sněmování bylo tradiční závěrečné slavnostní předání vlajky FIP organizátory výstavy EFIRO 2008 pořadatelům výstavy PRAGA 2008 prezidentem FIP Jos Wolffem za blesků desítek fotoaparátů. Po úspěchu bukurešťské výstavy a všech jejích doprovodných akcí, připravených Rumunskou poštou, bude nyní na naší výstavě PRAGA 2008, aby v duchu dosavadních tradic byla neméně úspěšná. Přejme proto naší výstavě a nám všem hodně zdaru!

Lumír Brendl, viceprezident jury EFIRO 2008